

ET-TEMŞİŞ Fİ ŞERH-İ SALÂVAT İBN-İ MEŞİŞ

SEYYİD MUHAMMED
NÛR'UL-ARABÎ
Kaddese'llâhü sırrahu'l azîz

Hazırlayan
İhramcızâde
Hacı İsmail Hakkı
ALTUNTAŞ

İSBN:

ismailhakkialtuntas@gmail.com

<http://ismailhakkialtuntas.com>

Dizgi : **H. İsmail Hakkı Altuntaş**

Kapak :

Baskı- Cilt :

2010

SEYYİD MUHAMMED NÛR'UL ARABÎ

Kaddese'llâhü sırrahu'l azîz

1813 yılında Mısır'ın **“Mahalletü'l-kübrâ”** adlı kasabasında dünyaya gelen Seyyid Muhammed Nûr'un hayatı hakkındaki bilgileri halifelerinden Harîrîzâde Kemâleddin Efen-dî'nin **Tibyân ü Vasâ'ili'l-hakâ'ik fî beyân-ı selâsili't-tarâik** adlı eserinden ve Bursalı Mehmet Tâhir'in onun hakkında yazmış olduğu menâkıbnâmesinden öğrenmekteyiz. Hz. Ali kerremallâhü vecheye nisbet edilen Noktatü'l-beyân adlı eseri şerh etmesinden dolayı **“Nok-tacı Hoca”**, Mısır'dan gelip Rumeli'ye yerleştiği için **“Arap Hoca”** ve Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in torunu Hz. Hüseyin aleyhisselâm soyundan geldiği için **“Seyyid”** lakaplarıyla ta-nınır. Muhammed Nûr'ül-Arabî, üstad ve mür-şidi Hasan el-Kuveynî'nin

“Artık sana bütün ilimlerin yolu açıldı. Anadolu'ya git” emriyle Anadolu'ya gönderil-miş, bir süre sonra da kendi isteğiyle Rumeli'ye geçmiştir.

1839-1870 yılları onun Rumeli Nakşîliği ve Melâmilik arasında bir tasavvuf sistemi kurma-ya başladığı bir dönem olmuştur. Muhammed Nûr, İstanbul'a geldiğinde Melâmiyye-i

4 Et-Temşîş fi Şerh-i Salâvat İbn-i Meşîş

Bayrâmiyye (Orta Devre Melâmîleri) şeyhi **Abdülkadir Belhî**'yi kendisine bağlamak ve Melâmîliğin tek temsilcisi olmak istemiştir. Ancak Belhî'nin bunu kabul etmemesi üzerine bu isteğine erişememiştir. Muhammed Nûr'un **Şerif Efendi** ve **Latife Hanım** olmak üzere iki çocuğu olmuştur. Halifesi ve oğlu Şerif Efendi'nin hiç çocuğu olmadığı için maddî ve manevî soyu Latife Hanım ve damadı Abdürrahim b. Ali El-Melâmî (Fedâî) ile onların çocuklarından devam etmiştir.

Seyyid Muhammed Nûr'ul Arabî, kaleme aldığı eserlerde üçüncü devre Melâmîliğinin görüşlerini ortaya koymuştur. Abdülbâki Gölpınarlı (1931: 287-290) **bu eserlerin elli beş tane olduğunu, bunların otuz sekiz tanesinin Türkçe, on yedi tanesinin ise Arapça olduğunu** belirtir. Muhammed Nûr'un bu eserlerinde, Melâmîyye-i Nûriyye olarak bilinen üçüncü devre Melâmîliğinin tasavvuf düşüncesinin özündeki vahdet-i vücud anlayışı ve kendi temellendirdiği tevhit anlayışı vardır. Melâmet-i Nûriyye'yi yaymak için büyük çaba harcayan Muhammed Nûr, bu gayretini galibiyetle sonuçlandırmış, Rumeli ve Batı Anadolu gibi geniş bir coğrafyaya yayılan Melâmet-i Nûriyye için Üsküp, Manastır, Prizren, Doyran, İştîp, Tikveş, Köprü, Selânik, İstanbul gibi şehirlerde dergâhlar kurulmuştur. Melâmet-i Nûriyye'nin geniş bir coğrafi alanda ve geniş kitlelere yayılması için halifeleriyle birlikte gayret gösteren, birçok halife yetiştiren ve birçok talebeye hocalık eden Muhammed Nûr, 1888 yılında kendi

evinde Hakk'a yürümüşür.

Bu kitapta Et-Temşîş fi Şerh-i Salâvat İbn-i Meşîş¹ i Arapçadan Türkçe'ye çevirerek kardeşlerimize faydalı olmayı düşündük.

Tevfik ve inayet Allah Teâlâ'dandır.

**İhramcızâde
İsmail Hakkı ALTUNTAŞ
Esenler /İstanbul**

¹ 297.7 - Osman Ergin Yazmaları - 000542/07; OE_Yz_000268/02; OE_Yz_000702/25 Atatürk Kütüphanesi-İstanbul

**ET-TEMŞİŞ Fİ ŞERH-İ
SALÂVAT İBN-İ MEŞİŞ**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى اله

وصحبه وسلم اجمعين

ABDÜSSELÂM BİN MEŞİŞ HASENÎ Kaddese'llâhü sırrahu'l azîz

Fas evliyâsından. Ebû'l-Hasan Şâzelî'nin hocası. Künyesi, Ebû Muhammed'dir. Hz. Muhammed Mustafa sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizin mübarek soyundandır. Hazret-i Hasan'ın soyundan olduğu için Hasenî denmiştir. Doğum tarihi bilinmemektedir. 1228 (H. 625) senesinde şehit olmuştur. Hayatı hakkında bilgi azdır.

Yedi yaşında mânevî hâller görülmesinden sonra kendini ilme ve ibadete verdi. On altı yıl dolaştı. Bu sırada bir mağarada kalır iken, yanına, evliyadan Abdurrahmân bin Zeyyât geldi. Yedi yaşından beri mânevî terbiyesi ile meşgul olduğunu, kavuştuğu halleri tek, tek söyleyince ona intisap etti, bağlanıp talebe oldu. Evliyalıkta yüksek derecelere kavuştu.

Talebelerinin büyüklerinden olan Ebü'l-Hasan eş-Şâzelî kaddese'llâhü sırrahu'l azîz şöyle anlatır:

Irak'a vardığım zaman, salih bir zât olan Ebû'l-Feth el-Vâsitî Hazretlerinin huzuruna

10 Et-Temşîş fi Şerh-i Salâvat İbn-i Meşîş

gittim. Çünkü Irak'ta birçok âlim olmasına rağmen, onun gibisi yoktu. Ben, zamanın büyüğünü aryordum. Yanına girince bana;

“Sen, Irak'ta zamanın kutbunu, büyüğünü aryorsun. Hâlbuki o, senin memleketindedir. Onu orada bulabilirsin.” dedi. Bunun üzerine hemen memleketime döndüm ve evliyanın büyüğü Arif-i billâh el-Kutb el-Gavs Ebû Muhammed Abdüsselâm bin Meşîş Hazretlerinin bulunduğu yere vardım. Bir dağ eteğinde, bir dergâhta ikamet ediyordu. Huzuruna çıkmadan önce gusül abdesti aldım. Sonra niyetimi hâlis kılıp; bilgim, amelim her neyim varsa kalbimi tamamen boş bulundurup, istifâde niyetiyle huzuruna yöneldim. Bulunduğu yere çıkarken onunla karşılaştım. Bana;

“Merhabâ, hoş geldin ey Ali bin Abdullah bin Abdülcebbâr.” buyurup, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimize kadar ulaşan ceddimi (dedelerimi) saydı ve;

“Ey Ali! Gönlünü boş bulundurup, her şeyini terk edip bize geldin. Biz de, dünyâ ve ahiret ile ilgili ne zenginlik varsa sana verdik.” dedi. O anda beni bir dehşet kapladı. Allah Teâlâ, kalp gözümü açıncaya kadar orada kaldım. Hocamdan, tarifi imkânsız kerametler gördüm.

Bir gün huzurunda oturuyordum. Kucağında küçük bir çocuk vardı. O esnada İsm-i âzam sormak hatırıma geldi. O çocuk kalktı ve elini kuşağıma uzatıp; “Ey Ebü'l-Hasan, sen, İsm-i âzam sormak niyetindesin, o, senin kalbine emanet edilmiş bir sırdır.” dedi.

Zamânın Kutbu Abdüsselâm bin Meşîş; “Bu çocuk, bizim yerimize sana cevap verdi.” buyurdu. Daha sonra Ebû Muhammed Abdüsselâm bin Meşîş bana;

“Ey Ali, şimdi Afrika'ya git. Şâzile denilen yere yerleş. Allah Teâlâ, bundan sonra senin eş-Şâzelî diye çağırılmanı nasip eder. Oradan Tunus'a git. Tunus'ta pek çok kimse sana tâbi olur. Daha sonra Meşrik beldelerine gidersin. İnsanlar irşat edersin doğru yolu gösterirsin.” buyurdu. Bunun üzerine ben;

“Efendim, bana vasiyette bulunur musunuz?” deyince;

“Allah Teâlâ'dan kork. İnsanlardan sakın. Dilini insanların boş sözlerinden korusun. Kalbini onların kötü düşüncelerinden muhafaza et. Azalarını gözet ve onlar harama düşmekten, günah işlemekten korusun. Ne için yaratılmışlar ise, onlar o vazifede kullan. Allah Teâlâ'nın farz kıldığı işleri zamanında yap. Böyle yaparsan, Allah Teâlâ'nın hıfz- u himâyesi ve korumasında olursun.

Allah Teâlâ'nın sana emrettiği işleri yaparsan, verâ sahibi (haramlardan sakınan) olursun. Şöyle dua et:

“Yâ Rabbî, Senden alıkoyan her şeyden beni korusun. İnsanların şerlerinden beni muhafaza et. Senin rızân ile kalbimi zenginleştir. Sen her şeye kâdirsin” buyurdu.

Yine biri ona; “Efendim! Bana bazı vazîfeler verseniz de onlarla meşgul olsam.” dedi. Buyurdu ki:

12 Et-Temşîş fi Şerh-i Salâvat İbn-i Meşîş

“Farzlar yerine getir, mâsiyetleri günahlar terk et. Kalbini dünyayı istemekten, kadın ve makam sevgisinden, nefsin arzu ve isteklerinden korusun. Allah Teâlâ'nın sana verdiği ile kanaat et. Allah Teâlâ'nın beğendiği bir şeye kavuşursan şükret.”

“Dünya kirinden temizlen. Arzu ve isteklerine meylettiğin zaman onu tövbe ile düzelt. Allah Teâlâ'nın sevgisine yapış. Allah Teâlâ sevgisi öyle bir şeydir ki, her iyilik, hayır ve üstünlüğün esası O'dur. Sevaba kavuşamayacağın yere ayağını koyma. Günah işlemeyeceğin yere otur. Başka yere oturma. Allah Teâlâ'nın beğendiği işleri yapmakta yardım isteyeceğin kimseden başkası ile oturup kalkma. En güzel nasihatçi seni Mevlâ'ya sevk edendir. Kendisi hatırlanınca, Allah Teâlâ'yı hatırlananlarla beraber ol.”

Abdüsselâm bin Meşîş sünnet-i seniyyeye dinin emir ve yasaklarına çok bağlı, yalnız olarak hep ibadetlerle meşgul olurdu. Muhammed bin Ebû Tevâcîn peygamberlik iddiâsında bulununca, inzivâyı, yalnız bir köşede kendi hâlinde yaşamayı bırakıp, onunla mücadele etti ve bu sırada şehit oldu. **“Şehîd-i kutb”** diye meşhûr oldu. Benî Arûs mıntıkasında ki Cebel-i âlem denilen yere defnedildi. Türbesi Fas'taki önemli ziyâret yerlerindedir. Çocuklarına ve torunlarına dâima hürmet edile gelmiştir.

Okumuş olduğu **Salâvât** günümüze kadar gelmiş ve yirmiden fazla açıklaması yapılmıştır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مَنْ مِنْهُ أَنْشَقَّتِ الْأَسْرَارُ *
وَأَنْفَلَقَتِ الْأَنْوَارُ * وَفِيهِ ارْتَقَتِ الْحَقَائِقُ * وَ
تَنْزَلَتْ عُلُومُ آدَمَ فَأَعْجَزَ الْخَلَائِقُ * وَلَهُ تَضَاعَلَتِ
الْفُهُومُ فَلَمْ يُدْرِكْهُ مَنَاسِقُ وَلَا لَاحِقُ * فَرِيَاضُ الْمَلَكُوتِ
بِازْهَارِ جَمَالِهِ مُونِقَةٌ * وَحِيَاضُ الْجَبْرُوتِ بَفَيْضِ
أَنْوَارِهِ مُتَدَفِّقَةٌ * وَلَا شَيْءَ إِلَّا وَهُوَ بِهِ مُنَوِّطٌ * إِذَا
لَوْلَا الْوَاسِطَةُ لَذَهَبَ كَمَا قِيلَ الْمَوْسُوطُ * صَلَاةَ تَلِيْقٍ
بِكَ مِنْكَ إِلَيْهِ كَمَا هُوَ أَهْلُهُ * اللَّهُمَّ إِنَّهُ سِرُّكَ الْجَامِعُ
الدَّالُّ عَلَيْكَ وَحِجَابُكَ الْأَعْظَمُ الْقَائِمُ لَكَ بَيْنَ يَدَيْكَ
* اللَّهُمَّ الْحَقِّقِي بِنَسَبِهِ وَحَقِّقْنِي بِحَسَبِهِ *
وَعَرِّفْنِي آيَاتِهِ مَعْرِفَةً اسْلَمَ بِهَا مِنْ مَوَارِدِ الْجَهْلِ *

وَكَرِعُ بِهَامِنُ مَوَارِدِ الْفَضْلِ * وَاحْمِلْنِي عَلَى
سَبِيلِهِ إِلَى حَضْرَتِكَ حَمَلًا مَخْفُوفًا بِنُصْرَتِكَ * وَ
اقْدِفْ بِي عَلَى الْبَاطِلِ فَادْمَغْهُ * وَزُجِّبِي فِي بَحَارِ
الْأَحَدِيَّةِ * وَانْشُلْنِي مِنْ أَوْحَالِ التَّوْحِيدِ *
وَاعْرِقْنِي فِي عَيْنِ بَحْرِ الْوَحْدَةِ حَتَّى لَا أَرَى وَ
لَأَسْمَعَ وَلَا أَجِدَ وَلَا أَحْسَسَ إِلَّا بِهَا * وَاجْعَلِ اللَّهُمَّ
الْحِجَابَ الْأَعْظَمَ حَيَاةَ رُوحِي * وَرُوحَهُ سِرًّا
حَقِيقَتِي * وَحَقِيقَتَهُ جَامِعَ عَوَالِمِي بِتَحْقِيقِ
الْحَقِّ الْأَوَّلِ * يَا أَوَّلُ يَا آخِرُ يَا ظَاهِرُ يَا بَاطِنُ * اسْمَعْ
نِدَائِي بِمَا سَمِعْتَ بِهِ نِدَاءَ عَبْدِكَ زَكَرِيَّا عَلَيْهِ السَّلَامُ
* وَانصُرْنِي بِكَ لَكَ * وَايِّدْنِي بِكَ لَكَ * (وَاجْمَعْ
بَيْنِي وَبَيْنَكَ وَحُلْ بَيْنِي وَبَيْنَ غَيْرِكَ 3 مَرَّاتٍ) *

(اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ)

(إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَى مَعَادٍ)

3 مَرَّاتٍ *

(رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهِيَ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشْدًا)

3 مَرَّاتٍ *

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا *

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Hamd, âlemlerin rabbi olan Allah Teâlâ'yadır.

Salât ve selâm Rasûlüllah Efendimiz Muhammed'e, âline ve arkadaşlarının hepsine birden olsun.

Açıklamasını yaptığımız bu salavat Abdüsselâm İbn-i Meşîş kaddese'llâhü sırrahu'l azîzin olup, Ebü'l-Hasan eş-Şazelî vasıtasıyla gelmiştir. Şâzeli tarikinde husûsî okunması gereken salavâtlardandır.

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مَنْ مِنْهُ اَنْشَقَّتِ الْاَسْرَارُ

“Allah Teâlâ'm sırların kendisinden fıskırdığı Hz. Muhammed Mustafa sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimize salât et.”²

Ehâdiyyet'ül cem mertebesi Allah Teâlâ'nın mutlak vücudunun sırlarının çıktığı yerdir. Bu gizlenmesi gereken birlik hazinelerinin bulunduğu mertebedir.

Bu fıskırma Allah Teâlâ'nın Zâtı ile Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem zâtında vahdet mertebesinde tecelli ettiğinde demektir.

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مَنْ مِنْهُ اَنْشَقَّتِ الْاَسْرَارُ “Sırların kendisinden fıskırdığı”

ndaki mana, Allah Teâlâ'nın müphem (kapalı) hazinesinden mahlukat için uygun olarak zuhur edecek isimler ve sıfatların âlemlerdeki

² Mealler tarafımızdan yapılmıştır. Orijinal nüshada yoktur.

18 Et-Temşîş fi Şerh-i Salâvat İbn-i Meşîş

mertebelerle müsemma (isimlenenler) için fıskırmasının zuhur sebebi olan muhabbettir.³

وَأَنْفَلَقَتِ الْأَنْوَارُ

“Nurların kendisinden infilak ettiği Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizdir.”

Yerde ve gökteki en büyük nurun mazharı olan Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemdir. Allah Teâlâ buyurdu ki;

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

“Allah göklerin ve yerin Nur'udur.”⁴ İsm-i câmî (bütün isimleri toplayan) ve zuhuru olan Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme bu büyük nur isnat edildi.

وَفِيهِ أَرْتَقَتِ الْحَقَائِقُ

“Hakikatlerin kendisine yükseldiği (gerçeğini bulduğu) Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizdir.”

Ulaşmaya kabiliyetli şeyler için büyük ve gizli olan şeylere kavuşmuş Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemde toplandığına فِيهِ deki zamir işaret eder.

Mutlak varlığın (vücut) hakikatlerini topluca ve tafsili olarak bütün mertebelerde karşılayan ve toplayandır. Çünkü hakikat âlemlerinin hep-

³ “Sen olmasaydın, Sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım” hadisi şerifine işaret edilmektedir.

⁴ Nur, 35

sinde ehâdiyyetü'l cem makamının mazharı yalnızca O dur.

وَتَنْزَلَتْ عُلُومُ آدَمَ

“Âdemî ilimler hepsi Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimize nüzül etmektedir.”

Ona verilenler, âdemi ilimlerin hakikatini hepsini birden toplamaktadır.

(Bu ilim)Mutlak âlemden Muhammedî olarak aşikâr olan tecelliyattır. Bu nedenle Allah Teâlâ'nın kelâmında

وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

“Rabbim, benim ilmimi artır” de.⁵ varid oldu.

Çünkü sonsuz ilmin tümüyle tecellisi Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem olmuştur.

Allah Teâlâ, yaratmanın kemâlini âlemleri yaratırken, zâtının ve sıfatlarının kemal zuhurlarını insanı yaratarak göstermiştir. Fakat Allah Teâlâ bu iki husus yani yaratmanın kemâlini âlemleri yaratırken ve zât ve sıfatlarının insandaki zuhurunu noksansız, tam ve mükemmel olarakta Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem kutsal ve şerefli suretinde göstermeyi murat etmiştir.⁶

⁵ Tâhâ, 114

⁶ O'nun hakkında, **“Allah** وكان فضل الله عليك عظيما**”** (cc)'in lütfu senin üzerine pek büyük olmuştur.” (Nisâ 113) buyruldu.

فَاعْجَزَ الْخَلَائِقَ

“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimize inen ilimlerin karşısında mahlûkat aciz kaldı.”

Allah Teâlâ, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in varlığında kemal ve kudretin büyük zuhurâtını mutlak nur olarak yaratışı, zâtına layık kemâl ve hususi ilimler, kavrayışında ve mucizelerinde yaratılmışları aciz bıraktı, demektir.

Bu nedenle **Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem haktır. Onu gören muhakkak Hakk'ı Hakk olarak görmüştür.**⁷

⁷ Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem buyurdu ki;

مَنْ رَأَى فَقَدْ رَأَى الْحَقَّ "Beni gören Hakk'ı görmüştür"

Buhârî'de gelen bu hadiste: **"Rüyada beni gören hakkı (gerçeği) görmüştür."**

Buhari, Tabir, 10; Müslim, Rüya, 11; İbn-i Hanbel, III/55; V/356; Heysemî, Mecmau'z zevâid, VII/181; Tebrizî, Mişkâtül-mesâbih, 461; Beyhakî, **Delâilü'n-nübüvve**, VII/45; Tirmizî, **Şemal**, 210. Nevevî bu hadisi:

"Kişi Allah Resulünü gerek bilinen sıfatı üzere gerekse bundan başka bir sıfattan görsün gerçekten kendisini görmüştür diye tefsir eder." Nitekim Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz Hazretleri **"Beni gören Hakk'ı görür"** buyurdu. Zîrâ Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem **'Allah'** ism-i câmi'inin mazharıdır. Ve Allah ismi, bütün esmâ-i ilâhiyyeyi cami' olunca insân-ı kâmil dahi cemî'i esmâ-i ilâhiyyenin mazharı düşer.

وَلَهُ تَضَاعَتْ الْفُهُومُ

“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem in karşısında anlayışların zayıf kalmıştır.”

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem in varlık âlemindeki vücudunun zuhurunda ve yaratılışındaki kemâlatında anlayışlar zayıf kaldığı gibi zâtını idraki de mümkün değildir. İmam Busîrî Kaside-i Bürde'sinde buyurduğu gibi;

دَعِ مَا ادَّعَى النَّصَارَى فِي نَبِيِّهِمْ
وَاحْكُمْ بِمَا شِئْتَ مَدْحًا فِيهِ وَاحْتِكُمْ

“Vazgeç Hıristiyanların nebilerine dair söylediklerinden başka, hakkında dilediğin kadar medh ü sena et.”

Yani Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemde Allah Teâlâ'nın zuhuru kendine vacip olan zâtının dışında her şey ile oldu.⁸

فَلَمْ يَدْرِكْهُ مَنَسَابِقٌ وَلَا لَاحِقٌ

“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemi bizden önce ne geçmiş, ne de gelecek hiçbir kimse idrak edemedi.”

İnsanlığın fertlerinden iki kısımdan ^{سَابِقٌ} Sa-
bık⁹ Âdem aleyhisselâmdan önceki geçmiş,

⁸ Necip Fazıl Kısakürek derdi ki; **“Biz Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemi öyle sever ve meth ederiz ki, bir Allah demeyiz.”**

⁹ Sabık: Geçen, önceki, eski

لاحِقٌ¹⁰ Lahık¹⁰ ahir zamana kadar olanlardan

Hakk'ı idrak etmek mümkün olmadı demektir. Burada Hakk'tan kasd edilen mana Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem marifetidir. İmam Busîrî Kaside-i Bürde'sinde buyurdu ki;

فَمَبْلَغُ الْعِلْمِ فِيهِ أَنَّهُ بَشَرٌ
وَأَنَّهُ خَيْرُ خَلْقِ اللَّهِ كُلِّهِمْ

“Onun hakkında ilmin vardığı en son nokta beşeriyetidir,

Gerçekten O Allah Teâlâ'nın yarattıklarının en hayırlısıdır.”¹¹

Mutlak vücudun kutsî ve mukaddes feyizle zuhuru en mükemmel şekilde Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem aynasında zuhur etmiştir.

فَرِيَاضُ الْمَلَائِكَةِ بِأَزْهَارِ جَمَالِهِ مُونِقَةٌ

¹⁰ Lahık: Yetişen, ulaşan, erişen.

¹¹ İmam-ı Bûsirî, rüyasında Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizi görmüş ve kasideyi huzurunda okumuştur. Ancak bu beytin ikinci mısrasına gelince duraklamış, Resûl-i Ekrem Efendimiz "Oku" deyince, "Bu mısrayı hatırlayamadım" demiştir. Bunun üzerine Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz "Ve ennehu hayru halki'llahi kullihimi" şeklinde işaret buyurmuşlardır. Dolayısıyla beytin ikinci mısrası, Allah Resulünün manevî ifadesini ihtiva etmektedir.

“Melekût âleminin bahçeleri Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizin cemâlinin çiçekleri ile güzeldir.”

Yani ruhlar âlemini mertebeleri Onunla güzeldir. Gizli âlemlerin hepsi Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in cemâli ile takdir edilir, güzelleşir. Nuru ve cemâli, gizlenmiş vücudun nurları aynası olduğundan varlıklara her yerde Onun yüzünden görünür.

Melekût âlemindekilere boyun eğdirmesi mutlak vücudun mazharı olmasıdır.

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem makamların tayin yeridir. Bu şekilde hükümler, eserler ve mülkün zahiren yaratılışı Onun aynasında görünebilen nispeti kadardır.

وَحَيَاضُ الْجَبْرُوتِ بَقِيضِ أَنْوَارِهِ مُتَدَقِّقَةٌ

“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in nurlarının feyzi ile ceberût âleminin havuzları dolup taşmaktadır.”

Âlemi ceberût ile tabir edilen burada gizli vücudun ayn'ı (aslı) Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in ruhudur.

تَدَقَّقُ (taşmak) makamların çokluğudur. Bu-

rada kast edilen (makamların) zuhuru ve kavuşmanın çokluğudur.

Ruhlar âlemi Hakk'ın Muhammedî nurlar suretiyle tecelli etmektedir.

وَلَا شَيْءَ إِلَّا وَهُوَ بِهِ مَنُوطٌ

“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme bağı olmayan hiçbir şey yoktur.”

Yaratılmışların tabiatındaki vücudu (varlık) Ona tabi olan kemallerin tayini, hakikatlerin bütünü olan Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme aittir.

اذْلُوْا الْوَاسِطَةَ لِذَهَبٍ كَمَا قِيلَ الْمَوْسُوْطُ

“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem şayet vasıta olmasaydı, neticeye ulaşılmazdı’ kaidesine mevsût¹² olmazdı.”

Yukarıda denildiği gibi her şey hakikatinde Ona bağlıdır. Şayet bu şekilde olmasa âlem zâtından yokluğa doğru akardı. Çünkü zahiri âlem Onun nurlarıdır. Batında ise Hakk’ın kendisidir. Öyle ise varlık batın ve zahiriyle Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemin kendisidir, denilebilir.

صَلَاةٌ تَلِيْقُ بِكَ مِنْكَ اِلَيْهِ كَمَا هُوَ اَهْلُهُ

“Bu salât Sen’den O’na, Sen’in şanına yakışır ve O’nun da layık olduğu bir salât olsun.”

Hakiki salât, Ehâdiyyetü’l cem de Vücut-u Mutlak (Allah Teâlâ)ın Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme yaptığıdır. Ne zaman yaratılmışların çokluğu kaldırıp ve yenilenirse (yani tekrar oluşumu istenirse) ancak tek olan hakikat kalır. Bu hakikat de O¹³ olarak bozulmadığı görülür. Ancak ârifler Rasûlüllah sallallâhü

¹² Varlığı vasıtaya muhtaç mahlûklar.

¹³ Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem

aleyhi ve sellemi bütün mertebelere has olarak nasıl zuhur ettiğini bilirler.

اللَّهُمَّ أَنَّهُ سِرُّكَ الْجَامِعُ الدَّالُّ عَلَيْكَ

“Allah Teâlâ'm, muhakkak ki O Sana delâlet eden en câmi¹⁴ sırrındır.”

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Allah Teâlâ'nın zât ve sıfat mazharı olduğu gibi sırrı ve ayn'da (kendisiylede) zuhurudur.

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem sureti Rahman'ın sureti olduğundan Allah Teâlâ'nın zâtına uygun İsm-i Âzam'ıdır. Bu nedenle Rahman da zahirde onunla bilinebilmiştir.

وَحِجَابُكَ الْأَعْظَمُ الْقَائِمُ لَكَ بَيْنَ يَدَيْكَ

“Huzurunda durabilen en büyük perdedârındır.”

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem vücub ve imkân âlemi (soyut ve somut âlem) arasındaki en büyük perde berzaktır. O zahirdeki suretinde beşer gibi görünmüştür. Hakikatte ise Hakk olan mutlak vücudun kendisidir. Onun için her iki âlem arasında yani şehâdet (maddî) âlem ile ruhlar âlemi arasındaki zuhura perde olmuştur. Ruhlar âlemindeki gizlenişin ve zuhura çıkışı şiddetli ve çok olduğundan perdelenmenin de büyük olması gerektiğini anlayabilirsin.

اللَّهُمَّ الْحَقِيقِي بِنَسَبِهِ

¹⁴Her şeyi toplayan, derleyen, bütün yaratıkları huzurunda toplayan.

“Allah Teâlâ’m, beni O’nun soyuna ilhâk eyle,”

Burada kast edilen mana Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem’in zâhir yaratılışındaki kemallere bizi uygun (olmayı bize nasip) kıl demektir.

وَحَقِّقْنِي بِحَسَبِهِ

“O’nun sahip olduğu şerefe beni layık kıl.”

Burada kast edilen mana Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem’in batınî yaratılışındaki asıl zâtının hakikatlerin kemallerine bizi uygun (olmayı bize nasip) kıl demektir.

Nesep (soy) insanın ana-baba cihetinden, hasep (kişisel özellikler, nitelikler) getirdiği vasıflardır.

وَعَرَّفْنِي آيَاهُ مَعْرِفَةً اسْلَمُ بِهَا مِنْ مَوَارِدِ الْجَهْلِ

“Allah Teâlâ’m, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizi bana öyle tanıtt ki, bununla cehalet kanallarından kurtulup selâmet bulayım.”

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemi nasıl bilmem gerekiyorsa bana öyle tanıttmanı istiyorum, demektir.

وَكَرَعُ بِهَا مِنْ مَوَارِدِ الْفَضْلِ

“Bu marifetle fazilet pınarlarından kana kana içeyim.”

كَرَعُ Suyu el ve kap kullanmadan yerinden ağızla içmek demektir.

Şeksiz ve keyfiyetsiz olarak fazilet pınarının ve Marifet (ilmi)nin sahibi Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemdir. Çünkü Onunla mutlak vücudun hazinelerine ulaşmak, Vacid'e (Allah Teâlâ'ya) mevcudun (yaratılmışların) yönelme kabiliyeti olmuştur.

وَاحْمِلْنِي عَلَى سَبِيلِهِ إِلَى حَضْرَتِكَ حَمَلًا مَحْفُوفًا بِنُصْرَتِكَ

“Allah Teâlâ'm, bana Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizin yolu üzerinde, yardımınla kuşatılmış olarak huzuruna giden yolda da yardım et.”

Yani Allah Teâlâ'm, sana olan seyr-i sülûkte ve kavuşmamda, yardımınla Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem karşı kemal tevazu ile yapmayı bana nasip kılmanı istiyorum demektir. Çünkü sülûkte Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem kademi (yardım ve usûlü)ne muhtaç olmadan hiçbir kimse Allah Teâlâ'ya kavuşmamıştır.

وَاقْذِفْ بِي عَلَى الْبَاطِلِ فَأَذْمَعُهُ

“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz ile beni batılın tepesine öyle indir ki, beynini dağıtayım.”

Huzura kavuşma kabiliyetine ulaşıp, nefsin elinden kurtulup fenâ makamına ulaşınca mevhum, batıl salt yokluk olan varlığın üzerine atılarak başını yarmaktır. Bu şekilde nefis, nefsin perdelerinden kurtulur.

وَنُجِّبِي فِي بَحَارِ الْأَحْدِيَّةِ

“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz ile beni ehâdiyyet ¹⁵ deryalarına at.”

Masivadan kurtulup, çokluk (âleminden) çıkararak sırf muhabbet olan ehâdiyyet deryasına beni daldırmanı, istiyorum demektir.

وَأَنْشُلْنِي مِنْ أَوْحَالِ التَّوْحِيدِ

¹⁵ Ehâdiyyet: Allah Teâlâ'nın her bir şeyde kendine ait birlik tecellisi. Bir olmak; fakat sayıdan olmayan birlik.

Vâhidiyyet: Allah Teâlâ'nın bütün eşyada birden birlik tecellisidir. Bilindiği üzere ehâdiyyet zât-a, vâhidiyyet sıfatıdır.

Ehâdiyyet, Zâtın tecellisinden ibarettir. Bu tecellide isimlerin, sıfatların ve bunların müessirlerinden olan hiçbir şeyin zuhuru yoktur. Çünkü ehâdiyyet, Hakk ve halkın itibarlarından sıyrılmış olarak tecelli eden sırf zâtın ismidir. Tecellilerin en ulvîsidir. Mahlukun bununla vasıflanması mümkün değildir.

Vâhidiyyet, zâtın mazharıdır ve sıfatların ayrılığını toplayarak zuhur eder.

Bilmek lazımdır ki; Ehâdiyyet, vâhidiyyet ve ulûhiyyet arasındaki farklar şöyledir.

Ehâdiyyette isim ve sıfatlara dair hiçbir şey zâhir olmaz. Sırf zattan ibarettir.

Vâhidiyyet isim ve sıfatlar, müessirleri ile beraber zâhir olur. Bu zâhir oluş yine zâtın hükmü iledir. Yoksa zattan ayrılma demek değildir. Bu bakımdan sıfatların her biri diğerinin aynıdır.

Ulûhiyyette isim ve sıfatların her biri kabiliyet ve istihkâk hükmü ile zâhir olur. Ulûhiyyet tecellisi, bütün tecellilerin hükümlerine şamildir. Zirâ ulûhiyyet, her haklıya hakkını verme tecellisidir.

“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz ile beni tevhidin hallerinden süratle geçir.”

Beni tevhidin tehlikeli durumlarından geçir, demektir. Birisi eğer Vahidi (Allah Teâlâ'yı) birliğini tek başına bulmaya çalışırsa tevhidin kaygan zemininde ayakları kayar. Onun için bu yolda müşid gereklidir.

وَاعْرِقْنِي فِي عَيْنِ بَحْرِ الْوَحْدَةِ

“Allah Teâlâ'm, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz ile beni vahdet (birlik) denizinin kaynağına gark et.”

Varlıkta Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemden başkasını görmeyeyim.

حَتَّى لَا أَرَى وَلَا أَسْمَعُ وَلَا أَجِدُ وَلَا أَحِسَّ إِلَّا بِهَا

“Öyle ki, sadece O'nunla göreyim, O'nunla işiteyim, O'nunla bulayım, O'nunla hissedeyim.”

Vahdet deryasına dalınması; Gören gözü ve işiten kulağı ona mahsus olması ile **kurbu nevâfil** e, hisler ve ve kendini kaybederek “benimle görür, benimle işitir,..” ile de **kurbu ferâiz** e işaret edilmiştir.¹⁶

¹⁶ “Her kim benim veli kullarımdan birisine düşmanlık ederse ben ona harp açarım. Kulum kendisine farz kıldığım şeylerden daha sevimli bir şeyle bana yaklaşmamıştır. Kulum bana devamlı nafil ibadetleri ile yaklaşır. Bunun sonucunda ben onu severim. Bir kere onu sevdim mi ben onun işiten

وَاجْعَلِ اللَّهُمَّ الْحِجَابَ الْأَعْظَمَ حَيَاةَ رُوحِي

“Allah Teâlâ'm, en büyük perdedâr¹⁷ olan Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizi ruhumun hayatı kıl.”

Bilindiği üzere bütün ruhların hayatı (kaynağı) ve bütün fetihler akışı Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemdir.

kulağı, gören gözü, tutan eli ve yürüyen ayağı olurum. Eğer benden bir şey isterse onu veririm. Bana sığınırsa muhakkak onu korurum.” (Buhârî. Rekaik, 38; İbn. Mâce. Fiten. 16.38)

KURB: Arapça, yakınlık anlamındadır. Kelime ezelde, yani ruhlar âleminde, Allah Teâlâ ile kul arasında geçen ahde uymayı ifade eden, bir tabirdir. Kulun Hakk'a yakın olması, müşahede ve mûkâşefe iledir. Allah Teâlâ'dan gayrisiyle de Allah Teâlâ'dan uzak olur.

İki türlü kurb vardır.

1- **Nafilelerle olan kurb:** Beşerî sıfatların sona erışı ve beşer üzerinde Allah Teâlâ'nın sıfatlarının zuhuru. Bu durumda beşer, uzaktakileri duyar ve görür hâle gelir. Buna, beşerî sıfatların, Allah'ın sıfatlarında fani olması da denir. İşte bu, nafileler ile elde edilen kurbdur.

2- **Farzlarla olan kurb:** Kulun, nefsi de dahil olmak üzere, her şeyin şuurundan tamamen fâni olmasıdır. Artık onun nazarında, Hakk'ın vücûdundan gayri, hiçbir şey kalmaz. Bu, farzların semeresi olarak ortaya çıkan fena halidir. Özet olarak ifade etmek gerekirse; kurb, Allah'a itaat ve kullukla elde edilir. Kurb, Kâbe kavseyinin hakikatına da denir.

¹⁷ Sırları örtme ve gizleme işi ile uğraşan kişi, perdelerin kumandanı.

وَرُوحَهُ سِرِّ حَقِيقَتِي

“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizin ruhunu hakikatimin sırrı eyle.”

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in ruhu bütün hakikatleri toplayan ehâdiyyet hakikatinin sırrıdır.

وَحَقِيقَتُهُ جَامِعُ عَوَالِمِي

“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizin hakikâtini âlemleri kaplayıcı (kuşatan) kıl.”

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in hakikati âlemleri kuşatıcıdır.

Âlemleri kuşatmak ne demektir sorusunun cevabı bütün âlemleri toplayan Hakikati Muhammediye'dir.

İnâyet (lütuf), kabiliyetler ve işlerim Allah Teâlâ ile değil midir?, diye sorarsan; bütün sonuçlara kavuşmak Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in hakikati ile mümkündür, deriz.¹⁸

بِتَحْقِيقِ الْحَقِّ الْأَوَّلِ

“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz ilk hakkın¹⁹ hakikâtidir.”

¹⁸ Âlemlerden murat seyreden âlemlerdir. Bunlar 360 bin âlemdir. Gayb ve şehâdet âlemlerinde inen ve çıkan mertebeler çoktur. Bütün âlemlerde Hakikâti Muhammediye'yi müşâhede etmek suretiyle devir etmek büyük bir rütbedir.

¹⁹ Allah Teâlâ'nın ferdiyyetine (birliğine) işaret eder. Bu Allah Teâlâ'nın ilk yaratılıştaki hüviyetidir. (yalnız

ب harfinin işaretiyle gizlilikteki cemden zuhura çıkışta ilk sabit (olan hüviyet) tir. Allah Teâlâ'nın buyurduğu gibi; هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ

وَالْبَاطِنُ “O, evveldir ve ahirdir ve zahirdir ve batındır”²⁰

Çünkü “الْحَقُّ الْأَوَّلُ” ilk Hakk” aynı zamanda âhirdir, “son Hakk” aynı zamanda zâtında evveldir.

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem bütün zıt şeyleri aynı anda toplayandır. Âlemdeki bütün hakikatler neticede Ondan razı olmuştur. Yani Evvelde zahir olan ve gizlenen şeylerin yaratılışı zât-ı baht olan Hakk'ın hakikatiyle Hakikati Muhammediye'dedir. Âhirde yaratılması ise büyük varlığının Hakk hakikatiyledir. Büyük varlık Allah Teâlâ'nın sırrı ve zuhuruna layık olması ile nurun ona bağlı olarak çıkan Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemidir.

يَا أَوَّلُ يَا آخِرُ يَا ظَاهِرُ يَا بَاطِنُ

“O evveli ve aynı anda sonu olmayan, zâtı açık ve aynı anda gizli olandır.”

başına kendisiyle olduğu hal) Buna الْحَقُّ الْأَوَّلُ denmiştir. Mertebeler ve tecelliyatlar bunun açılımlarıdır.

²⁰ Hadid, 3

Bu ilâhî isimler içinde dört nispeti toplayan ve birbirleri ve özellikleriyle peş peşe gelenlerdir.²¹

Soru: Bu isimler Mutlak büyük vücut için söylenip ve başkası için olmayan tevhiddir, denilmektedir. (Başkası için nasıl söylenebilir.)

(Bu isimlerinde) Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme karşılık olarak toplanarak zuhura gelmesi (ve söylenilmesi) , Muhammedî yaratılışın zahir ve batında, evvel, âhir içinde oluşan şeyleri varlık elbisesine büründürmesindedir.

Hakk'ı evvel olanın her şeyin isteğini büyük vücuttan istemesinin (yaratmasının) hakikati(ndeki mana), varlığı en yüksek ve evvel kalem olan Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem in ezel ve ebedteki istemesi ve istenilmesi vasıtasıdır, demektir.²²

اسْمَعُ نِدَائِي بِمَا سَمِعْتَ بِهِ نِدَاءَ عَبْدِكَ زَكَرِيَّا عَلَيْهِ السَّلَامُ

²¹ Bu dört isim ilâhî isimlerin Ümmühât-ı Esmâ'sıdır. (isimlerin anaları).

²² Efendimiz (aleyhissalâtü vesselâm ve ala âlihî) için ise bu konuda aynı müteâlayı yaparken ilâhlık vasfı dışında hepsi gerçektir. **Âlemler, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz olmadan hiçbir şekilde ifade ve hayat bulamaz. Sultanın huzurunda vezirinden başka kimse konuşamazsa Allah (cc)'ın huzurunda nebiler ve melekler dahil olmak şartı ile kimse konuşmak şöyle dursun, huzûra çıkmak dahi mümkün olmadığı gibi varlığı hesaba dahi katılmaz.** Bu gerçekten Onun varlığının evveli, sonu, zâhiri ve bâtını için açıklama yapmak mümkün değildir.

“Allah Teâlâ’m, Kulun Zekerıyyâ aleyhisselâmın nidâsını işittiğın gibi benim nidâmı da işit.”²³

Burada diğerk enbiya aleyhimüsslâm değıilde Zekerıyya aleyhisselâma zikredilmesi, onun gizli zikir ve rûhu sırta vakıf olmasıdır. **“Rabb’ine gizlice bir dua ile duada niyazda bulunmuştu.”** Âyetinde Allah Teâlâ’nın razı olduğıu gizli zikrine işaret edilmiştir. Buna göre işaret edilen gizli zikrin ehemmiyetini anlamalı-sın.

Uyarı:

Gizli zikir hakikati ile Vücut-u âzam doğıru ve sıhhatlı tevhid edilir. Nispetlerin ve oluşın şey-lerin benzemeden ve aynısı olamadan zuhuru olunca batına benzerliğı için teveccüh edildi-

²³ **“O vakit ki, Rabb’ine gizlice bir dua ile duada niyazda bulunmuştu. Demişti ki: Yârabbi!. Muhakkak benim kemiklerim zayıfladı, başımın tüyü de tutuştu (beyazladı), Sana ne dua ettim ise mahrum kalmadım. Ben arkamdan takip edecek akrabamdan korkmaktayım. Eşim de kısırdır. Artık bana Sen kendi tarafından bir oğılu bağışla. Hem bana vâris olsun hem de Yakub hanedanına vâris olsun. Onu katında rızaya mazhar buyur. Ey Zekerıya!. Seni bir oğılu ile müjdeleriz ki, adı Yahya'dır. Onun için evvelce kimseyi bir adaş kılmadık. Dedi ki: Yârabbi!. Bana nereden bir oğılu olabilir?. Eşim ise kısır olmuştur. Ben de ihtiyarlıktan son yaşa yetişmiş oldum. Buyurdu ki: Öyledir. O bana kolaydır ve muhakkak ki, ben seni bundan evvel yaratmışım, halbuki, sen hiçbir şey değildin. (3-9Meryem sûresi)”**

ğinde هُوَ هُوَ (Hû,Hû) (O, O) dur, başka değildir, elleri birbirine bağlarsın.²⁴ Bu Hakk ehli tarafından saklanılmış sırdır.²⁵

وَأَنْصُرْنِي بِكَ لَكَ

“Allah Teâlâ'm, Sen'in yoluna, Sen'inle yardım et.”

Senin isimlerinin sıfatlarına karşılık gelen müşahedeye kavuştuğumda zuhurunun şiddeti ile oluşan perdelerin kayıtlarının cezbesinden kurtulmak için rahmetin ile bana yardım et.

وَأَيِّدْنِي بِكَ لَكَ

“Allah Teâlâ'm, Sana gelmek için, Sen'inle destek istiyorum.”

²⁴ Elerin kenetlenmesi birbirlerinden ayrılmayışi demektir.

²⁵ Burada gizli zikrin üstünlüğü ve dua ederken gizli olarak istenilmenin hakikati açığa çıkmıştır. Zekeriyya aleyhisselâm Allah Teâlâ'ya gizli bir sesle dua etmesi büyüklerin huzurunda olanın sesinin yüksek çıkmadığı içindir. Nidâ dua etmek makamındadır. Buradaki duada insanların yaşantısında olmayacak bir isteğin, olabilirliği vardır. **Bu salavât-ı şerîfe ile dua eden Allah Teâlâ'nın rızasına muhâlif bir şey istemiyorsa, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemi vesile ederek isteğine kavuşacaktır. Yine bu salavât-ı şerîfeye devam edenlerin lafzen dua etmese bile gönülden murat ettikleri isteklerin muhakkak olacağı açıklanmıştır. Gönül istekleri ise Allah Teâlâ katında geçerli isteklerdir.**

36 Et-Temşîş fi Şerh-i Salâvat İbn-i Meşîş

Senin zuhurun ve tecelline dayanmak için gerekli yardım güç ve kuvvette ancak Sendendir.

وَاجْمَعْ بَيْنِي وَبَيْنَكَ

Üç defa okunur.

“Allah Teâlâ’m, benimle Sen’in aranı birleştir.”

Aramızdaki ikiliği kaldır ki, nefsimde Seni ayrılık ve şirke düşmeden görüp bulayım. Buradaki cemin manası mahv ve ayrılığı kaldırmadır. Bu makamda bir şey kalmayınca sonuçta cem iktiza etmektedir.

وَحُلْ بَيْنِي وَبَيْنَ غَيْرِكَ

Üç defa okunur.

“Allah Teâlâ’m, Benimle Sen’den başkalarının arasına girip imha (yok) et.”

Salt tevhid için mecburi sanılan aykırı yaratılmışların yok olması gerekir.

اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ

“Allah, Allah, Allah”

Üç defa okunur.

Üç defa söylenmesi zât, sıfat ve fiillere işâret içindir. Bu suretle gizli zikir de âşikar (cehri) edilmiş oldu.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ

Üç defa okunur.

“Muhakkak ki, Kur’ân-ı Kerim’i [okumayı, tebliğ etmeyi ve ona uymayı] Sana farz

kılan Rabb'in elbette Sen'i dönülecek yere, döndürecektir.”²⁶

Burada zât, sıfat ve ef'âl ile fenâya kavuşmak ve fenâdan sonra Hakk'la bekâ'ya işaret vardır. Bu şekilde (makamlar) tamam olur.

رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهِيَ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشْدًا

Üç defa okunur.

“Ey Rabb'imiz, tarafından bize rahmet ihsân eyle, işimizden kurtuluş yolu hazırla.”²⁷

Bu dua ve salât bütün cem makamlarını ve dünya ve ahiretteki bütün hayırları toplamıştır.

Senin için bu şerhten muradımızda (bu bahsedilenlere) kavuşmandır.²⁸

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ أَوْلَىٰ وَأَخْرًا

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ

²⁶ Kasas, 85

²⁷ Kehf, 10

²⁸ Hata ve kusurlar şahsıma aittir. **Tercümenin bittiği tarih 14.10.2010**